

15. 7. 2010

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Změna zákona o veřejných zakázkách a koncesního zákona

Počátkem druhé poloviny května, kdy vrcholily přípravy voleb do Poslanecké sněmovny parlamentu ČR, se dolní komora parlamentu opětovně zabývala vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. [137/2006](#) Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“) a zákon č. [139/2006](#) Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „koncesní zákon“).

Navrhovaná novela, která si klade za cíl odstranit aplikační nedostatky poměrně mladého zákona o veřejných zakázkách, transponovat směrnici Rady 2007/99/ES ze dne 11. prosince 2007 a rovněž zohlednit významnou judikaturu Evropského soudního dvora, byla rozeslána jednotlivým poslancům jako sněmovní tisk č. 833/0 již v květnu minulého roku. V průběhu jejího projednávání však zaznamenala řady změn, a to především vlivem připomínek Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj a Kontrolního výboru, což se negativně projevilo v celkové délce legislativního procesu. Poslanecká sněmovna schválila definitivní znění novely včetně pozměňovacích návrhů Senátu těsně před sněmovními volbami. Prezident svým podpisem novely přispěl k přílivu řady novinek zejména v oblasti zadávání veřejných zakázek, se kterými se v praxi setkáme již od 15. září tohoto roku, kdy novela tohoto zákona nabývá účinnosti.

Změny zákona o veřejných zakázkách

Široké spektrum změn se dotýká téměř všech částí zákona o veřejných zakázkách a lze je rozdělit v souladu s jejich systematickým zařazením následovně:

a) změny obecné části:

- zpřesnění definice dotovaného zadavatele, rámcové smlouvy, internetového profilu zadavatele, veřejných zakázek na do dodávky, které nově zahrnují vedle pořízení zboží i poskytnutí stavebních prací, pokud tyto nejsou základním účelem veřejné zakázky,
- definování citlivé činnosti, kterou bude zadání veřejné zakázky vybranými zadavateli v hodnotě nad 500 000 000,- Kč bez DPH v návaznosti na zákon č. [412/2005](#) Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů,
- povinnost zadavatele zvláště stanovit v rámci předpokládané hodnoty veřejné zakázky i hodnotu dodávek, služeb či stavebních prací poskytovaných na základě opčního práva;

b) změny v jednotlivých zadávacích řízeních:

- změna ve stanovení počátku zadávacích řízení uveřejňovaných podle ust. § 146 zákona o veřejných zakázkách; nově se zadávací řízení zahajuje okamžikem odeslání oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění, nikoliv samotným uveřejněním, jak tomu je doposud,
- povinnost zadavatele zveřejnit výzvu v rámci zjednodušeného podlimitního řízení na svém profilu, přičemž se nově zavádí povinnost zadavatele uveřejnit svůj profil v informačním systému o veřejných zakázkách,
- výslovné zakotvení povinnosti zadavatele hodnotit v rámci zjednodušeného podlimitního řízení i nabídky uchazečů, kteří nebyli k podání nabídky zadavatelem vyzváni,
- prodloužení zadávací lhůty o dobu, kdy z důvodu podaných námitek či jiných zákonem kvalifikovaných důvodů zadávací lhůta neběží,
- stanovení technických podmínek předmětu plnění veřejné zakázky – motorových vozidel se rozšiřuje o zvláštní technické podmínky zohledňující energetické a ekologické dopady (spotřeba energie, emise CO2 atd.),
- změny v počítání i délce lhůt pro doručení dodatečných informací (nově budou dodatečné informace doručovány do 5, resp. 3 pracovních dnů od doručení žádosti dodavatele) a dále výslovná povinnost zadavatele zaslat veškeré dodatečné informace společně se zadávací dokumentací všem dodavatelům, kteří požádali o zadávací dokumentaci;

c) změny dotýkající se prokazování a posuzování kvalifikace:

- v případě plnění části veřejné zakázky subdodavatelem má dodavatel povinnost vedle smlouvy se subdodavatelem předložit výpis z obchodního rejstříku subdodavatele, popř. jiné evidence a dále čestné prohlášení subdodavatele, že není veden v rejstříku osob se zákazem plnění veřejných zakázek,
- zrovnoprávnění dokladů předkládaných ve slovenském jazyku (nevyžaduje se jejich překlad českého jazyka),
- prokazování absence insolvence a konkurzu na majetek dodavatele se bude týkat pouze posledních tří let,
- rozšíření prokazování kvalifikace o doklady prokazující vlastnickou strukturu právnické osoby coby dodavatele a seznam zaměstnanců či členů statutárních orgánů, kteří v posledních třech letech pracovali u zadavatele a rozhodovali o veřejných zakázkách,
- povinnost zadavatele vracet na písemnou žádost dodavatele poskytnuté vzorky,
- předkládání veškerých dokladů zadavateli pouze v prostých kopiích (zadavatel si však může vyžádat před uzavřením smlouvy předložení originálů či úředně ověřených kopií těch dokladů, kterými dodavatel prokazuje kvalifikaci),
- povinnost zadavatele, popř. zvláštní komise, sepsat o posouzení kvalifikace písemný protokol, do kterého mají možnost posuzování dodavatelé nahlížet, pořizovat si z něj výpisy, popř. opisy obdobně jako tomu je dnes u zprávy o posouzení a hodnocení nabídek,
- institut jistoty se nově rozšíří o možnost zajištění plnění povinností uchazeče plynoucích z veřejné zakázky prostřednictvím pojištění záruky; v praxi bude uchazeč uzavírat pojistnou smlouvu ve prospěch zadavatele, kterému za splnění podmínek vznikne právo na pojistně plnění;

d) změny dotýkající se otevírání obálek:

- novela přinese možnost uchazečům pořizovat si výpis nebo opis z protokolu o otevírání obálek,

e) změny v hodnotících kritériích, procesu hodnocení nabídek:

- povinnost zadavatele při zadání veřejné zakázky podle základního hodnotícího kritéria ekonomické výhodnosti nabídky stanovit dílčí hodnotící kritéria vždy tak, aby vyjadřovala vztah užité hodnoty a ceny,

- váha jednotlivých dílčích hodnotících kritérií již nemusí být vyjadřována výhradně v procentech, ale je přípustné, aby zadavatel stanovil i jiný matematický vztah mezi dílčími kritérii,
- v souvislosti s rozhodovací praxí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚHOS“) je výslovně novelou zakotvena povinnost zadavatele, resp. komise pro posouzení a hodnocení nabídek, uvést v obsahu zprávy o posouzení a hodnocení nabídek „popis hodnocení jednotlivých nabídek v rámci všech hodnotících kritérií“,
- doplnění o možnost uchazečů pořizovat si vedle výpisu a opisu i kopie zprávy o posouzení a hodnocení nabídek,
- rozšíření obsahu oznámení o výběru nejvhodnější nabídky i o informace o provedení nového posouzení a hodnocení nabídek zadavatelem poté, co původní hodnocení zrušil pro zjištění porušení zákona;

f) změny v rušení zadávacího řízení:

- zadavatel bude mít povinnost odeslat rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení do 2 pracovních dnů po přijetí takového rozhodnutí; dnes platí, že zadavatel má povinnost doručit rozhodnutí všem známým zájemcům a uchazečům do 5 dnů ode dne přijetí rozhodnutí;

g) změny ve zvláštních postupech v zadávacím řízení:

- nově bude mít zadavatel možnost při uzavírání rámcové smlouvy s více uchazeči stanovovat podmínky plnění veřejné zakázky týkající se jen některého uchazeče do samostatné přílohy rámcové smlouvy, aby bylo zachováno obchodní tajemství a soutěžní prostředí,
- uzavře-li zadavatel rámcovou smlouvu na dobu delšího 1 roku, bude mít možnost požadovat po dodavateli po uplynutí každého roku, aby znovu prokázal kvalifikaci; do doby než dodavatel prokáže kvalifikaci, není zadavatel oprávněn dodavatele vyzvat k plnění nebo poskytnutí nabídky,
- možnost změny hodnotících kritérií při zadávání veřejné zakázky na základě rámcové smlouvy, pokud jsou tato kritéria vymezena na základě rámcové smlouvy alespoň obecným způsobem,
- opčního práva v jednacím bez uveřejnění nebude možno nově využít u veřejných zakázek na dodávky; nově se konkretizují limity omezující využití opčního práva (30% předpokládané hodnoty plnění odpovídajícímu opčnímu právu určenému před zahájením zadávacího řízení nebo 30% ceny původní veřejné zakázky),
- řada změn se dotkne rovněž soutěže o návrh, kdy novela přivede do praxe dvě odlišná řízení, a to (i) otevřenou soutěž o návrh a (ii) užší soutěž o návrh;

h) změny společných ustanovení:

- v rámci komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem se výslovně zavádí možnost komunikace prostřednictvím datové schránky, přičemž komunikace prostřednictvím datové schránky bude upřednostněna, pokud to povaha písemností umožní,
- nově bude zavedeno pod sankcí neplatnosti smlouvy tzv. ekonomické a finanční posouzení předmětu veřejné zakázky Ministerstvem financí, a to za podmínky, že předpokládaná hodnota veřejné zakázky přesáhne 500 mil. Kč a smlouva bude uzavírána na dobu delší než 5 let nebo na dobu neurčitou.

Změny koncesního zákona

Z dílčích změn, které novela přináší, stojí za zmínku zejména:

- povinnost stěžovatele společně s návrhem na přezkoumání úkonů zadavatele předložit doklad o

složení kauce a v případě návrhu zaslaného ÚHOS před uzavřením koncesní smlouvy, rovněž doklad o doručení námitek,

- zakotvení důvodů hodných zvláštního zřetele vyžadujících pokračování v plnění koncesní smlouvy jako důvod pro neuplatnění opatření zákazu plnění koncesní smlouvy uplatňovaného ÚHOS.

Poznámka autora: „Shora uvedený výčet změn není kompletní, jedná se pouze o dílčí výběr.“

Téma veřejných zakázek, zejména zvýšení transparentnosti při jejich zadávání, se v poslední době stalo velmi diskutovaným. Mnozí mohli nabýt dojmu, že tato legislativní změna byla vyvolána zejména v důsledku blížících se voleb. Opak je však pravdou, návrh novely zákona byl vládou předložen již v květnu minulého roku a jeho přijetí těsně před volbami spíše svědčí o tom, že problematika veřejných zakázek je skutečně zásadní. Kritika současné právní úpravy z úst politické reprezentace a programové zařazení změn současného znění zákona o zadávání veřejných zakázek v rámci boje proti korupci, klientelismu a kriminalitě přímo do volebních programů parlamentních politických stran značí, že v nadcházejících čtyřech letech můžeme v rámci právní úpravy veřejných zakázek očekávat vývoj směřující k rozšíření rozsahu informací veřejnosti o průběhu zadávacích řízení či snahy o další zprůhlednění vlastnické struktury uchazečů o veřejné zakázky.

Některé z blížících se novinek v praxi přinesou nepochybně řadu komplikací, zvýší administrativní náročnost na organizaci veřejných zakázek a bude rovněž zajímavé sledovat, do jaké míry se naplní očekávání zákonodárce u jednotlivých změn, zejména u prokazování vlastnické struktury dodavatele.

Mgr. Jan Mráz

Advokátní kancelář HOLEC, ZUSKA & Partneři

[HOLEC, ZUSKA & Partneři](#)

Advokáti

Palác Anděl

Radlická 1c/3185

150 00 Praha 5

Tel.: +420 296 325 235

Fax: +420 296 325 240

e-mail: recepce@holec-advokati.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)

- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)